

Informe trimestral de conjuntura catalana

Abril 2022

Editorial

L'economia mundial es troba immersa en un context de gran incertesa fruit del fort creixement dels preus. L'avenç de la inflació d'abril de 2022 s'ha situat en 7,5% a l'Eurozona i el 8,4% a l'economia espanyola. A les causes ja conegudes - encariment dels preus de l'energia, matèries primeres i costos de transport- s'hi ha afegit la invasió de l'exèrcit rus a Ucraïna. Malauradament, el cost en vides humanes - i també l'impacte econòmic - d'aquest conflicte bèl·lic ja està sent molt elevat. En l'àmbit econòmic, al març la cotització del gas natural es duplicava respecte al febrer i el preu del petroli Brent escalava per sobre dels 100€ el barril.

Les conseqüències de la guerra sobre l'economia també dependran de la resposta per part dels agents econòmics i socials. Un dels principals protagonistes hauria de ser la política fiscal, amb l'aprovació de mesures que protegeixin als col·lectius més vulnerables. En aquest sentit, tot i que el paquet de mesures que va aprovar el Govern espanyol per pal·liar els efectes del conflicte contribuirà a reduir les pressions inflacionistes, l'impacte previst serà moderat (al voltant d'un punt percentual). Un segon actor decisiu durant els propers trimestres serà la política monetària. Abans de l'esclat del conflicte a Ucraïna, el BCE preveia un procés de normalització molt gradual. Tanmateix, l'enquistament de l'augment dels preus comportarà un enduriment de la política

monetària en el curt termini. Així, representants de la institució van fer públic que no descarten finalitzar el programa de compres durant el tercer trimestre de 2022 i efectuar pujades de tipus en el tram final de l'any.

Per tots els factors descrits anteriorment, la Cambra i AQR revisem a la baixa les previsions per a l'economia catalana. Concretament, el creixement del PIB a Catalunya se situaria en el 4,8% el 2022 (una reducció de 1,5 p.p. en comparació amb les previsions de gener) i el 3,6% el 2023. Tot i així, cal emfatitzar que si bé aquesta revisió apunta cap a una desacceleració del creixement, l'evolució dels diferents indicadors econòmics no fan preveure un escenari d'estagflació (inflació elevada sense creixement econòmic).

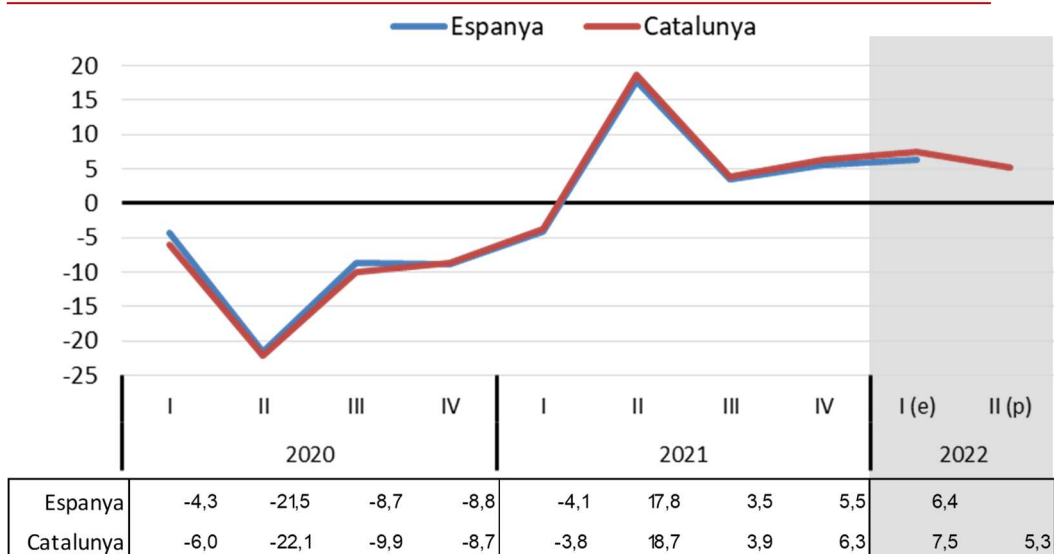
Els arguments per sostenir aquesta afirmació són dos. El primer, l'economia catalana no es troba actualment en una espiral de creixement de preus i salaris. De sostenir-se aquesta tendència, la taxa d'inflació durant la segona meitat del 2022 es moderaria gràcies a la contribució negativa dels preus de l'energia (pel descens gradual del preu del petroli i al topall mitjà del preu del gas a 50€ el MWh durant un any). El segon, el mercat laboral, impulsat pel consum embassat i la major aflluència de turisme estranger, i el sector exterior han seguit mostrant un fort dinamisme malgrat l'elevada incertesa dels últims mesos.

L'enquistament de la inflació provoca una revisió a la baixa del creixement del PIB

La recuperació de l'activitat continua malgrat la incertesa

Gràfic 1. Evolució del PIB (corregit d'estacionalitat) (Taxes de var. interanual, en %)

Fonts: Espanya: INE

Catalunya: Idescat (fins al 4T21) i estimacions pròpies (1T22 i 2T22)

Síntesi de la conjuntura catalana: moltes incerteses

Durant els darrers dos anys l'anàlisi de la conjuntura econòmica s'ha focalitzat, en primer lloc, en fer un seguiment de l'evolució de la pandèmia i de les mesures restrictives aplicades. I, en segon lloc, en l'elaboració d'escenaris de sensibilitat que permetessin capturar l'impacte d'aquestes polítiques sobre els agents econòmics.

En el darrer informe del mes de gener, l'element més destacat va ser la lleugera desacceleració de l'economia catalana i l'empitjorament de les perspectives, ambdós fets vinculats amb l'aparició d'un seguit de riscos: la major inflació degut a l'augment dels costos energètics, matèries primes i de transport. Tot i així, aquest escenari assumia la transitorietat d'aquests fenòmens i pressuposava que la recuperació s'acceleraria durant la segona meitat del 2022.

Tanmateix, el panorama econòmic ha canviat radicalment. L'impacte negatiu sobre l'economia catalana (i europea) de la invasió de Rússia a Ucraïna ja s'està materialitzant, i condicionarà clarament les perspectives econòmiques a curt i mitjà termini.

El conflicte no només ha intensificat els riscos abans esmentats, sinó que ha elevat encara més la incertesa. En aquest context, la majoria d'organismes han actualitzat les

seves previsions amb diversos escenaris d'inflació, en funció dels supòsits sobre l'evolució dels preus de l'energia i l'efecte contagi sobre la resta de la cistella de béns.

Tot i així, cal matissar que actualment encara es disposen de pocs indicadors posteriors a l'esclat del conflicte bèl·lic, el passat 24 de febrer. Per tant, les previsions sobre l'impacte de la guerra sobre l'evolució del PIB està subjecte a un elevat grau d'incertesa. Les dades que s'aniran publicant durant les properes setmanes permetran fer una anàlisi més rigorosa. En resum, les previsions d'aquest informe s'han de prendre amb més prudència que mai.

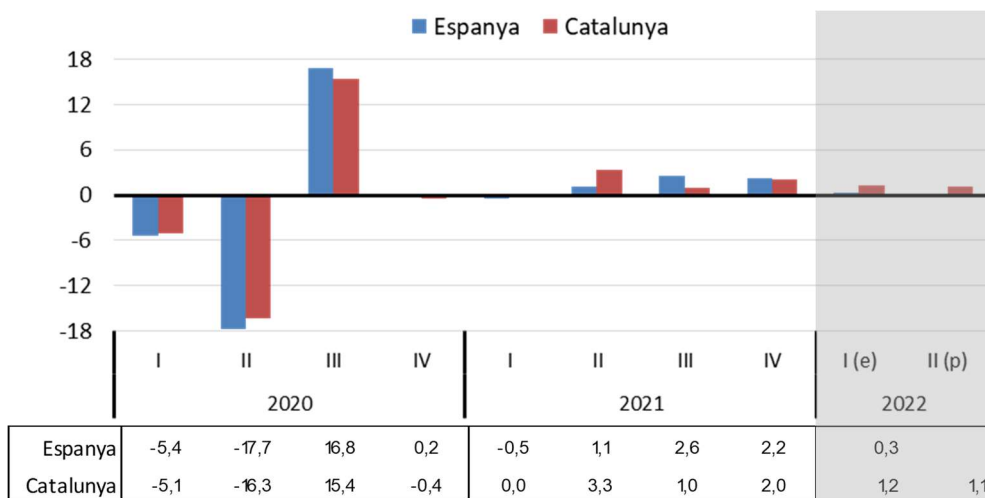
Sigui com sigui, sembla clar que aquest conflicte afectarà l'economia mitjançant tres canals diferents: 1) un empitjorament de les expectatives de les empreses i els consumidors; 2) un encariment dels preus energètics i d'algunes matèries primes; i 3) augment de les disruptions de les cadenes de subministrament globals.

La previsió de la Cambra i del Laboratori AQR-Lab de la Universitat de Barcelona és que el creixement del PIB català se situï en el 4,8% l'any 2022, amb una inflació mitjana del 7,0%. En comparació amb l'anterior informe, aquest escenari suposa una revisió a la baixa del creixement de l'activitat d'1,5 punts percentuals el 2022.

Les previsions apunten cap a una moderació del creixement

El creixement intertrimestral del PIB serà del 1,2% i 1,1% en el 1T i 2T del 2022

Gràfic 2. Evolució del PIB (corregit d'estacionalitat) (Taxes de var. intertrimestral, en %)

Fonts: Espanya: INE
Catalunya: Idescat (fins al 4T21) i estimacions pròpies (1T22 i 2T22)

Previsions per a l'any 2022: previsió de creixement del PIB del 4,8%

Tal i com s'ha explicat anteriorment, l'evolució econòmica prevista al 2022 es presenta amb un elevat nivell d'incertesa. En aquest sentit, és important destacar que el punt de partida per al càlcul de les prediccions és la retirada total de les restriccions degut a la pandèmia, de manera que a partir d'aquest mes d'abril l'escenari base assumeix l'assoliment de la normalitat prèvia a la Covid-19.

El segon factor clau que marca l'exercici de previsions és l'escenari d'inflació que es pren de referència. Tot i que l'augment dels preus va ser intens durant la segona part del 2021, així com l'aparició de determinats colls d'ampolla en el subministrament d'alguns béns intermedis, el PIB català va créixer un 2,0% intertrimestral el quart trimestre de 2021, una taxa considerable. Posteriorment, no es disposen de dades oficials i és necessari fer ús d'indicadors d'alta freqüència per fer un seguiment de l'evolució econòmica.

Les poques dades disponibles dels primers mesos del 2022 apunten cap a una desacceleració del creixement del PIB. En concret, preveiem una taxa intertrimestral de l'1,2% el primer trimestre de 2022 (8 dècimes inferior a la xifra de finals d'any), tot i la normalització de la situació a nivell sanitari i els efectes d'arrossegament

(encara incerts) sobre la inversió del desplegament dels fons Next Generation. El procés de desacceleració, que ja havia començat a principis d'any d'acord amb els indicadors mensuals, s'ha vist agreujat pels efectes de la invasió a Ucraïna a partir del 24 de febrer. Pel costat de la demanda es preveu una clara moderació de les taxes de creixement de totes els components durant l'any 2022 en comparació amb el 2021. En el cas del consum privat es preveu una reducció significativa del ritme de creixement, des del 5,2% el 2021 al 4,6% el 2022. A més, la desacceleració del consum públic es preveu que sigui encara més intensa (del 3,3% el 2021 al 2,0% el 2022), fet que s'explica per un menor augment de la despesa en professionals de l'àmbit de la salut i l'educació. En el cas de la inversió es preveu un creixement del 6,6% (1,5 p.p. inferior al 2021).

L'evolució del sector exterior és la que presenta un grau d'incertesa més elevat. Tot i que els darrers indicadors mostren una recuperació gradual del sector turístic i un fort dinamisme de les exportacions, la previsió anual a partir dels models econòmics porta a una estimació de creixement de l'11,9% de les exportacions l'any 2022, i d'una taxa lleugerament inferior en el cas de les importacions (11,6%).

El ritme de recuperació del PIB estarà condicionat per l'augment dels preus

L'evolució del conflicte a Ucraïna marcarà la inflació durant els propers mesos

PREVISIONS PER A LES PRINCIPALS MACROMAGNITUDS DE L'ECONOMIA CATALANA			
	2020	2021 (p)	2022 (p)
Producte Interior Brut	5,8%	4,8%	3,6%
Consum Privat	5,2%	4,6%	3,3%
Consum Públic	3,3%	2,0%	1,7%
Formació Bruta de Capital	8,1%	6,6%	3,6%
Exportacions	13,8%	11,9%	8,9%
Importacions	13,8%	11,6%	8,7%
VAB agricultura	1,5%	0,8%	0,6%
VAB indústria	5,3%	5,6%	4,1%
VAB construcció	1,6%	2,9%	3,1%
VAB serveis	6,3%	4,9%	3,6%
Índex Preus Consum (base 2011)	2,9%	7,0%	4,0%
Ocupats	7,9%	5,3%	3,9%
Taxa d'atur	11,6%	10,8%	10,5%

Font: Idescat (2020) i elaboració pròpia (2021 i 2022). P: previsions d'AQR-LAB i Cambracbn.

Unitats: Taxes variació interanual (%)

Data d'actualització: 25/04/2022

És interessant observar que, d'acord amb aquestes estimacions, l'aportació del sector exterior al creixement del PIB continuarà sent positiva, tot i que en una magnitud més modesta.

Pel costat de l'oferta el més rellevant és que es preveuen diferències importants entre sectors. Concretament, l'estimació per al 2022 apunta a unes taxes de creixement del VAB del 5,6% a la indústria, 4,9% als serveis, 2,9% a la construcció i 0,8% al sector primari.

Índex de confiança empresarial: es frena l'evolució a l'alça de la confiança empresarial

Un dels elements més rellevants a emfatitzar d'aquest informe és que el nivell d'incertesa ha augmentat en comparació amb fa uns mesos. Per tant, l'evolució de les expectatives empresarials constitueixen un indicador molt útil a l'hora de fer previsions en l'actual context econòmic.

El més destacable a partir de les darreres dades de l'índex de confiança empresarial referides al segon trimestre de l'any és que, després de l'impacte inicial de la pandèmia, l'indicador va experimentar una tendència molt favorable durant el 2020 i 2021. En canvi, el fort creixement dels preus i el conflicte bèl·lic a Ucraïna ha provocat novament un empitjorament de les expectatives empresarials durant el primer i segon trimestre del 2022.

En tot cas, les previsions assenyalen una continuïtat en el ritme de creació de llocs de treball, tot i que amb una taxa inferior a la del 2021.

La productivitat seguirà baixant, atès que el creixement del PIB serà menor al dels llocs de treball. Però sens dubte la variable determinant en aquests moments és l'evolució de la inflació, que segons les nostres estimacions, podria estar al voltant del 7,0% en mitjana pel conjunt del 2022.

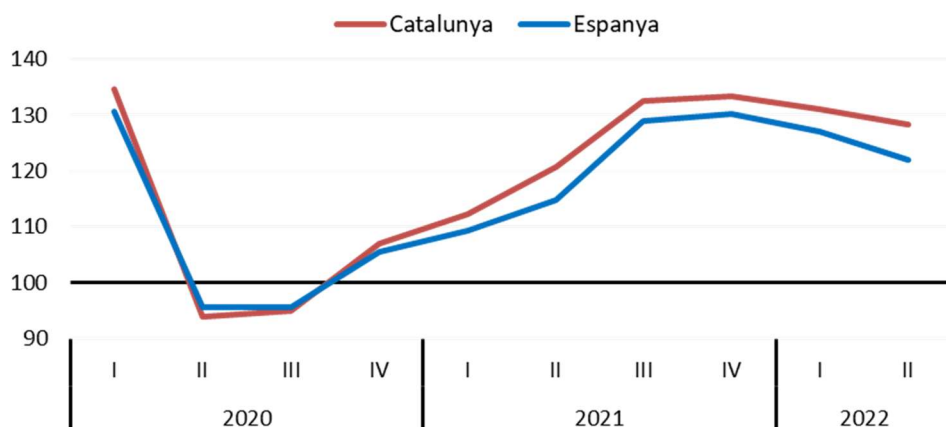
Més concretament, l'índex de confiança empresarial harmonitzat referit al segon trimestre de 2022 (128,3) reflecteix un clar retrocés, no només respecte als registres de finals d'any (133,4) sinó també en comparació amb el primer trimestre de 2022 (131,0).

Malgrat això, en comparació amb les perspectives del segon trimestre de 2021 (120,8) el valor encara és superior atès que fa tot just un any tot es disposava de les primeres evidències de que el procés de vacunació seria veritablement efectiu i que marcaria un punt d'inflexió a l'hora de contenir la pandèmia de la Covid-19. Tot i així, aquesta diferència s'ha reduït en els últims sis mesos.

L'augment de la inflació rebaixa el creixement del PIB català fins al 4,8% el 2022

La confiança empresarial recula per l'augment de la incertesa

Gràfic 3. Índex de confiança empresarial harmonitzat (Índex, base IT.2013=100)

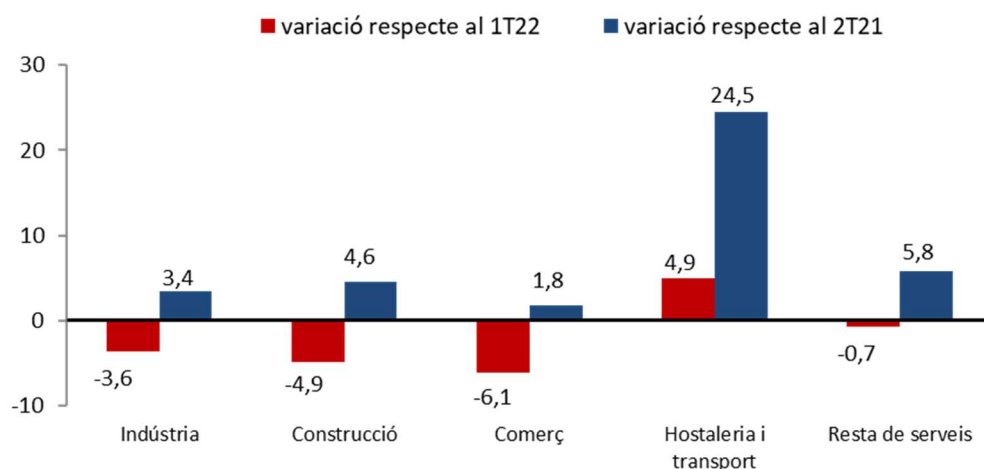
Font: INE (ESP) i Idescat (CAT)

Per tant, una conclusió important és que la confiança empresarial s'està deteriorant pel repunt de la incertesa. Tanmateix, cal emfatitzar que les diferències a nivell sectorial són menors en comparació amb el 2021. Concretament, el valor de l'índex varia entre un màxim de 145,7 a la construcció (153,3 fa tres mesos) i un mínim de 121,2 a la indústria (125,7 el trimestre anterior). Entremig, l'índex de confiança se situa en el 131,6 al comerç, 140,9 a l'hostaleria i 124,8 a la resta de sectors. Aquestes dades impliquen unes taxes de variació trimestrals negatives en la majoria de sectors. En particular, la contracció ha estat del -3,6% a la indústria, del -4,9% a la construcció, del -6,1% al comerç i del -0,6% a la resta de serveis. En canvi, un dels elements importants és la

millora de l'hostaleria respecte al trimestre anterior (4,9%). Cal tenir en compte que aquest sector és el que més ha trigat a recuperar una certa normalitat pre-pandèmica, de manera que la reactivació del consum i el turisme estranger impulsaran l'hostaleria els propers mesos.

Aquesta tendència és molt similar (en termes agregats i sectorials) a l'observada per al conjunt de l'economia espanyola. Ara bé, se'n poden extreure dues conclusions. La primera és que les expectatives empresarials a l'economia catalana (128,3) continuen situant-se clarament per sobre a les espanyoles (121,9). La segona és que el deteriorament de la confiança dels darrers mesos ha estat menys accentuada entre l'empresariat català.

Gràfic 4. ICEH per sectors a Catalunya. II trimestre del 2022 (Taxes de variació, %)

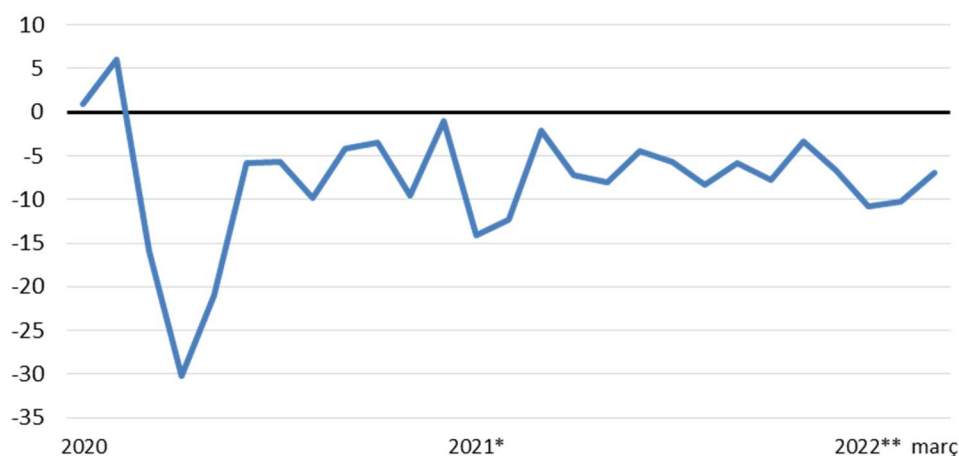
Font: Idescat

L'hostaleria és l'únic sector on milloren les expectatives per al 2T 2022

Les expectatives empresarials segueixen sent més positives a l'economia catalana que a l'espanyola

Gràfic 5. Índex de comerç al detall

(Base 2015=100 a preus constants, taxa de variació interanual, en %)

Font: Idescat i INE

*Des del març variació respecte al 2019 ** Gener i febrer variació respecte al 2020

Consum: clara desacceleració del consum de les llars

El 2021 va ser un any de forta reactivació de la demanda interna, amb una contribució intensa del consum privat al creixement de l'economia catalana. Tanmateix, els indicadors referits als darrers mesos de l'any i començaments de 2022 mostren senyals d'afebliment del consum de les llars. De fet, les dades publicades per l'Idescat mostren que en els dos primers trimestres de 2021, la variació intertrimestral fou positiva, amb taxes de l'1,9% i del 3,6%, mentre que al tercer (-0,3%) i quart trimestre (-1,6%) van ser negatives.

A més, les dades referides als primers mesos de 2022 confirmen la pèrdua de dinamisme del consum privat. Així, els indicadors sectorials constaten que la matriculació de turismes continua amb taxes de variació interanual negatives. Naturalment, cal tenir sempre present que es tracta d'un indicador molt volàtil, però la taxa acumulada fins al març és del -1,7% (cal tenir en compte que a principis de 2021 el context de la pandèmia era molt pitjor).

Un indicador menys volàtil i vinculat amb el consum de les llars és l'índex de comerç al detall. En aquest cas, les taxes de variació (mesurades a preus constants) en comparació amb els nivells previs a la pandèmia s'han mantingut relativament estables (en negatiu) fins a finals de 2021. En canvi, a partir del 2022 l'evolució ha estat encara més negativa (la variació acumulada fins al març és del -9,7%).

Les estimacions pròpies de la Cambra de Comerç i d'AQR-Lab (UB) apunten a un creixement del consum privat del 4,6%, sis dècimes inferior al de 2021. A més, cal emfatitzar que aquesta dada implica una revisió a la baixa de vuit dècimes respecte a les previsions del gener. El motiu d'aquest canvi d'escenari és degut a una inflació més intensa de l'esperat durant el 2022 (7,0%), clarament superior al 3,8% de l'anterior informe de conjuntura. Tanmateix, el dinamisme del mercat laboral i l'estalvi acumulat mantindran unes taxes de creixement sòlides durant el 2022 i 2023.

L'augment dels preus moderarà el creixement del consum privat

El consum de les llars se situarà en el 4,6% el 2022

Taula 1. Evolució dels indicadors. Consum

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Matriculació de turismes (nombre)	10.358	març 22	-7,6%	-15,8%	-1,7%
Índex vendes grans superfícies, preus constants (Base 2015=100)	69,4	feb. 22	-21,9%	10,1%	15,8%
Índex comerç al detall, preus constants (Base 2015=100)	90,3	març 22	7,9%	-7,0%	-0,6%
Importacions de béns de consum (milions d'euros)**	2.423,3	feb. 22	17,6%	16,5%	15,7%

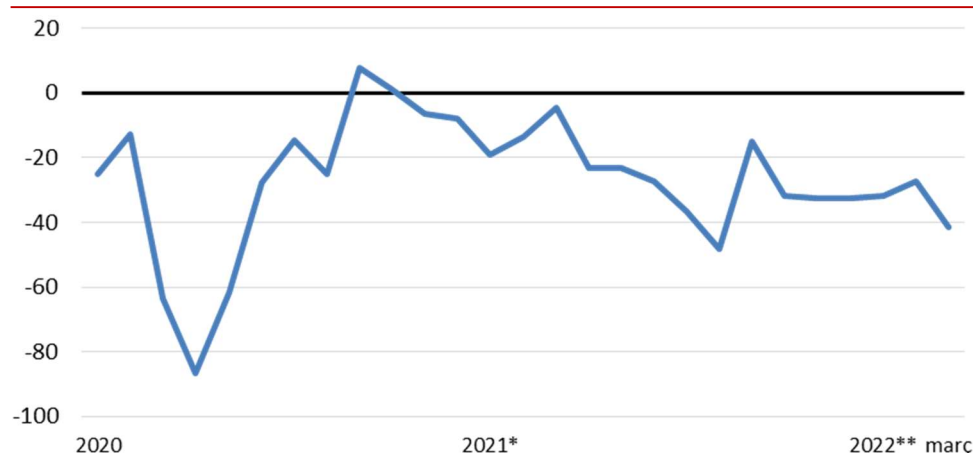
Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any respecte al mateix període del 21

**Dades provisionals

Gràfic 6. Matriculació de vehicles industrials

(Taxa de variació interanual, en %)

Font: Idescat

*Des del març variació respecte al 2019 ** Gener i febrer variació respecte al 2020

Inversió: lleugera desacceleració de la inversió

En el cas de la inversió, en els darrers informes trimestrals es pot comprovar com ja s'havien anat revisant les prediccions a la baixa per al 2022, en part degut a reducció progressiva de les expectatives de creixement de l'activitat. La dada publicada per l'Idescat referida al 2021 implica un creixement sòlid de la inversió del 8,1%. Malgrat la incertesa actual, la informació disponible a hores d'ara apunta clarament a una desacceleració durant el 2022. Concretament, l'estimació actual és d'un creixement del 6,6% (sis dècimes inferior a les previsions de l'informe del gener). El motiu principal que explica aquesta revisió és degut a una compressió dels marges empresarials (no totes les empreses poden traslladar l'augment de preus als consumidors finals).

D'acord amb les darreres dades publicades per l'Idescat, al quart trimestre del 2021 la variació intertrimestral de la inversió a Catalunya va ser del -0,6%, fet que marcava una tendència a la baixa respecte als trimestres anteriors. A més, els indicadors

mostren una desacceleració per al primer trimestre. Per exemple, la matriculació de vehicles industrials, que al llarg del 2021 havia anat de menys a més en termes interanuals, registra una taxa interanual acumulada negativa fins al març del -26,8%. En el cas de les importacions de maquinària i béns d'equipament, si bé continua registrant taxes interanuals positives, aquestes són inferiors a les registrades al llarg del 2021.

En resum, les estimacions pròpies apunten a una desacceleració de la inversió el 2022, tot i que es mantindria un sòlid creixement del 6,6%. Addicionalment, cal destacar que (contràriament al que succeeix amb el PIB), la inversió recuperaria (a preus constants) els volums anteriors a la pandèmia durant el 2022, un fet molt positiu i que reflecteix les sòlides expectatives de creixement de l'economia catalana. Aquest fet també consolida l'argument que els indicadors d'expectatives (com ara la inversió) no fan preveure un escenari d'estagflació (fora inflació i absència de creixement) durant el 2022.

Taula 2. Evolució dels indicadors. Inversió

	Darrera dada	Període	% Variació mensual/ trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Matriculació de vehicles industrials (nombre)	1.654	març 22	-4,6%	-41,5%	-26,8%
Importacions de béns de capital (milions d'euros)**	672,7	feb. 22	21,1%	27,6%	27,5%
Crèdit al Sector privat (milions d'euros)	206.197	4T-21	1,4%	6,2%	6,2%

Font: Idescat, INE i Banc d'Espanya

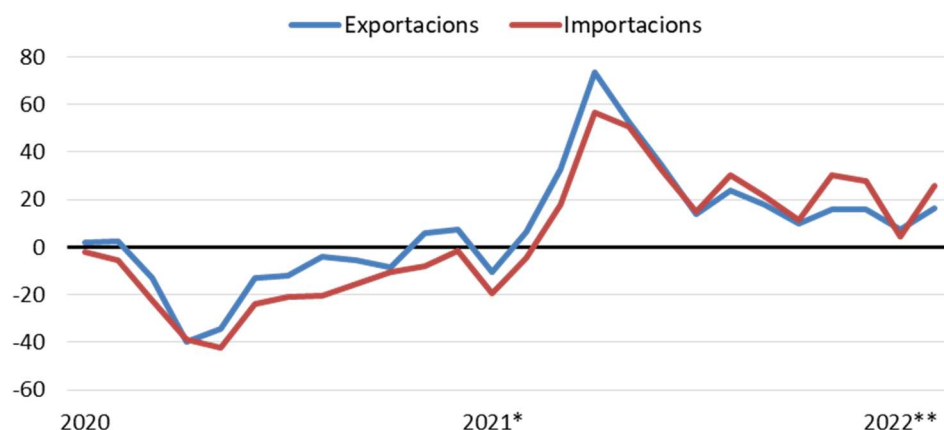
*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any respecte al mateix període del 21

**Dades provisionals

La inflació també moderarà el dinamisme de la inversió degut a la reducció dels marges

Les previsions apunten a un avenç de la inversió del 6,6% el 2022

Gràfic 7. Comerç exterior de béns (Taxa de variació interanual, en %)

Font: Duanes

*Des del març variació respecte al 2019 ** Gener i febrer variació respecte al 2020

Sector exterior: el sector exterior segueix contribuint positivament al creixement

En relació amb el sector exterior, cal destacar l'alentiment previst del creixement, tant de les exportacions com de les importacions de béns. No obstant això, és important matissar que, d'acord amb les nostres previsions, el sector exterior seguirà realitzant una aportació positiva al creixement de l'economia catalana durant el 2022 gràcies al fort dinamisme del turisme estranger.

Concretament, les dades mensuals d'exportacions i importacions de béns ja apunten cap a una certa desacceleració. Així, en el cas de les exportacions, al llarg del 2021 les taxes d'increment interanual havien arribat a ser molt elevades, superiors fins i tot al 50% en alguns mesos de l'any. Aquestes taxes de creixement històriques s'expliquen per un fort efecte esglaó (durant els mesos més intensos de confinament les exportacions catalanes van caure dràsticament). Malgrat aquest efecte distorsionador, a finals d'any el creixement acumulat de les exportacions se situava en taxes superiors al 20%. En canvi, durant els

primers dos mesos de l'any, l'augment acumulat s'ha situat en el 16,2% (una moderada desacceleració en comparació amb els increments dels últims mesos de 2021).

En canvi, contràriament al cas de les exportacions, la dinàmica dels últims mesos de les importacions de l'economia catalana no apunten cap a una desacceleració. Així, si bé les taxes de creixement acumulades a finals d'any se situaven per sota del 20%, l'augment acumulat fins al febrer de les importacions se situa en el 25,7%.

En resum, malgrat que el creixement de les exportacions de béns s'ha desaccelerat i el de les importacions s'ha accelerat, la recuperació del turisme estranger permetrà una aportació positiva del sector exterior al creixement de l'activitat durant els propers trimestres. Així, de cara al 2022 les estimacions apunten a un creixement de les exportacions de béns i serveis de l'11,9% i de l'11,6% en el cas de les importacions.

Les exportacions creixeran un 11,9% el 2022, i les importacions l'11,6%

El turisme estranger contribuirà en positiu a l'augment de les exportacions el 2022

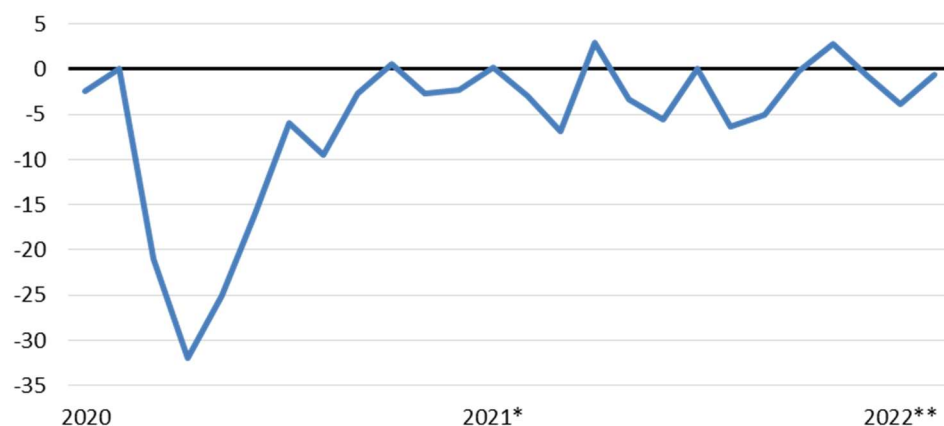
Taula 3. Evolució dels indicadors. Sector exterior

	Darrera dada	Període	% Variació mensual/trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Exportacions de béns (milions d'euros)**	7.393,3	feb.22	21,3%	16,3%	16,2%
Importacions de béns (milions d'euros)**	8.835,7	feb. 22	14,6%	25,6%	25,7%
Inversió estrangera (milions d'euros)	805,7	4T-21	5,9%	-37,0%	-4,8%
Inversió a l'estranger (milions d'euros)	429,3	4T-21	-24,4%	17,5%	-64,1%

Font: Duanes i Idescat

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any respecte al mateix període del 21

Gràfic 8. Índex de Producció Industrial corregit estacion. (Taxa variació interanual, en %)

Font: Idescat i INE *Des del març variació respecte al 2019 ** Gener i febrer variació respecte al 2020

Indústria: previsió de creixement similar al del 2021

Des del punt de vista de l'oferta, i un cop eliminades les restriccions degudes a la pandèmia, cal destacar el fet que la indústria hagi estat el sector que menys impacte ha patit a nivell agregat, a excepció del sector primari que té en pes molt inferior. Addicionalment, és el sector que millors perspectives de creixement té de cara al 2022 i 2023.

Ara bé, això no vol dir que no hi hagi senyals clars de pèrdua de dinamisme en aquests moments. Així, l'índex de producció industrial (corregit d'efectes calendari) ha registrat taxes interanuals negatives els mesos de gener i febrer. En termes acumulats, el descens se situa en un moderat -0,8%, tot i que clarament per sota de les taxes de variació acumulades dels últims mesos del 2021. Tanmateix, la matriculació de vehicles industrials, que al llarg del 2021 havia presentat un fort dinamisme, registra una taxa interanual acumulada negativa fins al març del -26,8%.

Un altre indicador clau és el nombre d'afiliats a la Seguretat Social. En aquest cas, les darreres dades, de gener, febrer i març, recullen taxes de creixement interanual sòlides (1,7%, 1,9% i 2,6%, respectivament).

En tot cas, els models econòmics utilitzats per la Cambra de Comerç i AQR-Lab (UB) permeten obtenir un estimació de l'evolució per als propers mesos que apunta a un creixement del VAB industrial del 5,6% l'any 2022. Tot i que la indústria mantindrà un elevat dinamisme en els propers trimestres gràcies a la recuperació del consum privat i les exportacions, aquest nou escenari representa una desacceleració del sector de vuit dècimes respecte a la previsió anterior.

Tot i així, és important matissar que, de complir-se aquestes previsions, la indústria -juntament amb el sector primari- aconseguiria durant el 2022 recuperar el volum d'activitat previ a l'esclat de la pandèmia.

El creixement previst pel VAB industrial el 2022 és del 5,6%

La indústria recuperarà els nivells d'activitat previs a la Covid el 2022

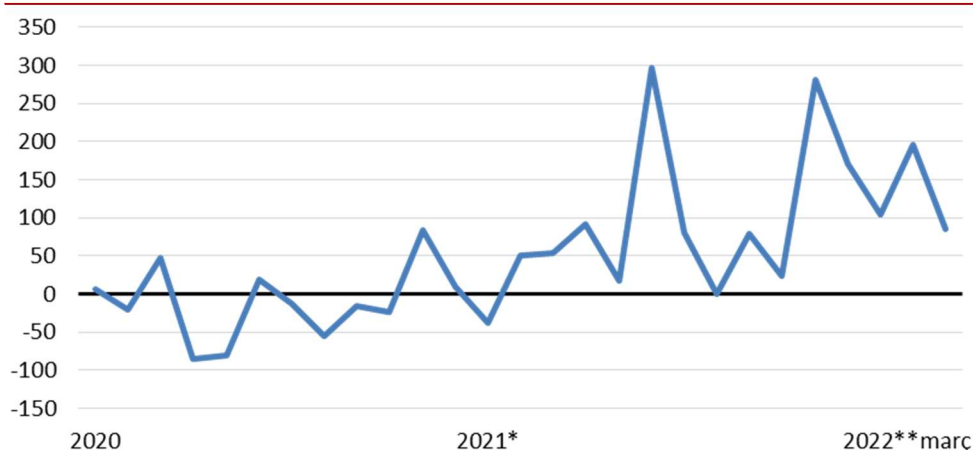
Taula 4. Evolució dels indicadors. Indústria

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Índex de producció industrial (base 2015=100)	105,7	feb. 22	9,4%	2,5%	0,9%
Índex de producció industrial corregit (base 2015=100)	103,8	feb. 22	2,9%	2,5%	-0,8%
Índex Red Elèctrica (IRE) Indústria - corregit	88,8	març 22	-5,5%	-11,3%	-7,7%
Afiliacions règim general i autònoms - Indústria (milers)	486,5	març 22	0,5%	2,6%	2,0%

Font: Idescat i INE

Nota: dades afiliacions referides a finals de mes

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any respecte al mateix període del 21

Gràfic 9. Licitació oficial d'obres (Taxa variació interanual, en %)

Font: Idescat

*Des del març variació respecte al 2019 ** Gener i febrer variació respecte al 2020

Construcció: continua el ritme de creixement molt moderat

Si ens fixem en l'evolució del PIB des del punt de vista de l'oferta, el sector industrial és el que ha patit un menor impacte. En canvi, el sector de la construcció és al que li està costant més recuperar els nivells de pre-pandèmia. I, després d'un any 2021 amb un creixement molt moderat, de l'1,6% d'acord amb les dades publicades per l'Idescat, les previsions actuals no apunten cap a taxes de creixement molt més elevades.

D'una banda, les darreres dades disponibles confirmen una evolució favorable de les grans xifres referides al mercat de treball. Les dades sobre afiliació de la Seguretat Social registren increments interanuals sòlids entre gener i març (amb un creixement acumulat interanual del 3,5%). Addicionalment, si ens fixem en les xifres referides a l'atur, també s'observa una evolució molt dinàmica, amb taxes de variació interanual negatives superiors al 25% durant els mateixos mesos.

Malauradament, també en aquest cas no disposem de tota la informació estadística del sector durant tots els primers mesos de l'any. Tot i així, les dades referides al consum i producció de ciment són coherents amb aquest ritme de creixement moderat. En el cas del consum de ciment, fins al mes de febrer la taxa de variació interanual acumulada és del 12,1%, mentre que en el cas de la producció de ciment aquesta taxa és del 26,7%.

En resum, els models econòmics utilitzats per la Cambra de Comerç i AQR-Lab (UB) permeten obtenir un estimació de l'evolució del sector durant els propers mesos que apunten a un ritme de creixement del VAB a la construcció del 2,9% el 2022, sensiblement superior a la taxa de l'1,6% del 2021. De cara al 2023 les previsions anticipen una continuació a l'alça, amb una taxa prevista del 3,1% gràcies al desplegament fons Next Generation EU en l'àmbit de la rehabilitació d'habitatges.

Taula 5. Evolució dels indicadors. Construcció

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Consum de ciment (milers de tones)	196,8	feb. 22	22,8%	15,6%	12,1%
Habitatges iniciats (nombre)	1.930	feb. 22	6,9%	-1,8%	15,2%
Habitatges acabats (nombre)	1.093	feb. 22	52,9%	9,5%	4,3%
Licitació oficial (milions d'euros)	460,7	març 22	41,9%	84,6%	115,4%
Afiliacions règim general i autònoms - Construcció (milers)	217,2	març 22	0,5%	3,5%	3,5%

Font: Idescat i INE

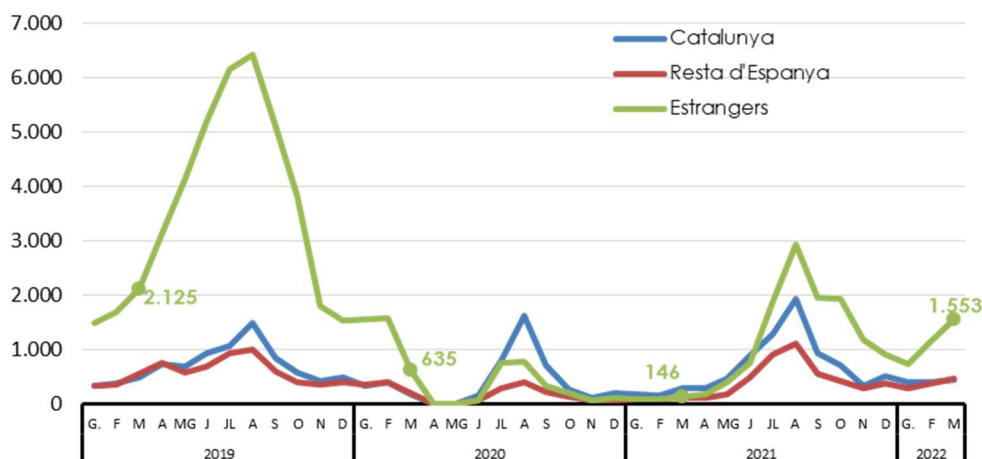
Nota: dades afiliacions referides a finals de mes

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any respecte al mateix període del 21

El VAB a la construcció creixerà un 2,9% el 2022

El sector està patint l'augment del preu de les matèries primes i problemes de subministraments

Gràfic 10. Pernoctacions en establiments hotelers (Taxa variació interanual, en %)

Font: Idescat

Serveis: clar alentiment del ritme de creixement

En el cas dels serveis la conclusió més rellevant de l'anàlisi és que també patirà una clara desacceleració durant el 2022, tot i que continuarà sent el principal motor del creixement degut al seu elevat pes relatiu. En aquest sentit, els últims indicadors disponibles apunten a una moderació del creixement, tot i les bones perspectives de l'evolució de l'activitat turística. Aquesta recuperació, no obstant, no seria suficient per evitar una desacceleració en termes agregats del sector serveis.

Aquesta pèrdua de dinamisme està molt relacionada, naturalment, amb la moderació del creixement del consum privat, esmentada anteriorment. Les darreres dades sobre els indicadors del sector mostren aquesta evolució. Per exemple, si ens fixem en l'àmbit comercial, l'índex de vendes en grans superfícies (IVGS) reflecteix una taxa de variació acumulada fins al mes de febrer respecte al mateix període del 2021 del 15,8% (a preus constants). Però amb diferències importants entre tipologia de productes: un -1,3% en el cas de productes

d'alimentació i un 39,8% en el cas de la resta de productes.

En el cas de l'índex de comerç al detall (ICD) la comparació entre les dades entre gener i març, amb el mateix període del 2021, porta a una variació acumulada del -0,6% a preus constants, una evolució menys dinàmica del comerç en relació amb la recuperació durant la segona meitat del 2021.

Pel que fa a l'àmbit turístic, les xifres referides als primers mesos de l'any 2022 són difícils de comparar amb les dades de fa un any, molt influïdes per la pandèmia. Tot i així, tots els indicadors reflecteixen com l'activitat turística està recuperant una certa normalitat.

Finalment, les estimacions pròpies apunten a un creixement del VAB al sector serveis del 4,9% al 2022, una desacceleració notable respecte al 6,1% previst en l'anterior informe. El motiu d'aquesta revisió s'explica pel descens del consum privat, fet que hauria de debilitar el creixement de l'ocupació i la inversió del sector en els propers trimestres.

Taula 6. Evolució dels indicadors. Serveis

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Moviment de passatgers als aeroports (milers)	2.731,7	març 22	36,6%	536,5%	468,4%
Turistes estrangers (milers)	619,4	feb. 22	33,6%	1039,7%	674,8%
Pernoctacions en establiments hotelers (milers)	2.481,2	març 22	35,6%	350,4%	357,8%
Ind. d'activitat serveis (IASS) (índex 2015=100)	118,0	feb. 22	3,1%	21,5%	22,3%
Afiliacions règim general i autònoms - Serveis (milers)	2.753,8	març 22	0,6%	5,2%	4,7%

Font: Idescat i INE

Nota: dades afiliacions referides a finals de mes

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any respecte al mateix període del 21

El creixement del VAB als serveis es modera fins al 4,9% el 2022

La pèrdua de dinamisme del consum privat afectarà de forma negativa als serveis

Gràfic 11. Afiliats total règims (Taxes variació interanual, en %)

Font: MTAS

Nota: Dades referides a últim dia del mes

L'afiliació al març a Catalunya ha assolit xifres històriques

Mercat laboral: la creació d'ocupació es manté forta

Malgrat l'augment de la incertesa i la desacceleració prevista del creixement, l'ocupació ha mantingut una bona evolució durant els últims mesos malgrat l'impacte d'òmicron i el conflicte a Ucraïna. Tot i així, és important matissar que el ritme de creixement s'ha moderat en comparació amb trimestres anteriors. En concret, les dades de l'EPA del primer trimestre de 2022 mostren una reducció intertrimestral de l'ocupació del -1,2% (-1,9% a la indústria i -1,5% als serveis). Per tant, es tractaria del primer descens des del segon trimestre de 2020. Malgrat això, cal advertir l'impacte de l'estacionalitat sobre les dades d'ocupació, atès que la contractació sol augmentar a finals d'any en motiu de les festes nadalenques.

És interessant completar aquesta visió amb l'evolució de l'afiliació a la Seguretat Social. Si ens fixem en el conjunt de treballadors afiliats a la Seguretat Social, incloent els diversos règims d'afiliació, la variació interanual acumulada fins al mes de març, respecte al 2021, és d'un 4,2%. De fet, el

nombre d'afiliats a finals del mes de març ja supera els màxims històrics d'aquesta sèrie. Per tant, a nivell agregat, es pot dir que l'impacte de la pandèmia en el nombre de llocs de treball pràcticament ha desaparegut (tot i que encara hi ha treballadors en ERTO). Un cop més les diferències sectorials són importants. Aquesta taxa del 4,2% global és el resultat d'un increment del 2,0% a la indústria, 3,5% a la construcció i del 4,7% als serveis, i d'una contracció moderada de l'1,1% a l'agricultura.

Aquesta evolució tan positiva del mercat de treball també es pot observar amb les dades d'atur registrat. Concretament, fins al mes de març de 2022 s'ha produït una reducció del -26,9% en el nombre de treballadors registrats a l'atur.

Totes aquestes dades es poden sintetitzar en les previsions de cara al conjunt de l'any. D'acord amb les estimacions pròpies, el nombre de llocs de treball s'incrementarà el 2022 al voltant d'un 5,3%, fet que suposa un creixement de 2,6 p.p. inferior al 2021.

L'ocupació podria créixer un 5,3% l'any 2022

Taula 7. Evolució dels indicadors. Mercat laboral

	Darrera dada	Període	% Variació mensual/trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Afiliacions total règims (milers)	3.516,3	març 22	0,5%	4,6%	4,2%
Atur registrat (milers)	371,5	març 22	0,0%	-26,6%	-26,9%
Ocupats (EPA) (milers)	3.457,3	1T-22	-1,2%	2,5%	50,0%
Taxa d'atur (EPA) (percentatge)	10,2	1T-22	0,0p.p	-2,7p.p	-2,7p.p
Cost laboral per treballador i mes (euros)	3.085,2	1T-22	9,7%	5,7%	5,7%

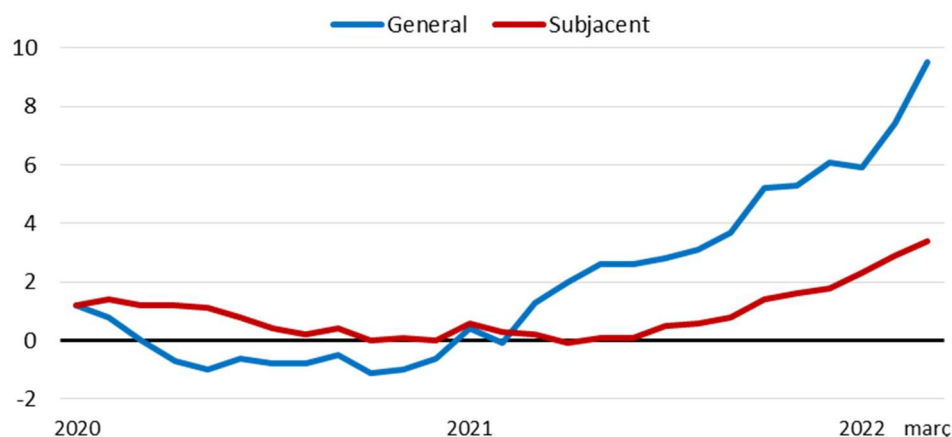
Font: Idescat, INE i MTAS

Nota: dades afiliacions referides a finals de mes

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any respecte al mateix període del 21 p.p: punt percentuals

Gràfic 12. Índex de preus al consum

(Taxa variació interanual, en %)

Font: Idescat i INE

Preus: incertesa màxima sobre l'evolució dels preus

L'anàlisi de la conjuntura econòmica en relació amb l'escenari d'inflació parteix de la darrera dada publicada a Catalunya referent al mes de març. Així, en termes interanuals el creixement dels preus es va situar en el 9,5%. Els registres dels últims mesos, més enllà de ser els més alts en diverses dècades, han fet palesa la possibilitat que la persistència dels augments dels preus pugui tenir un impacte estructural sobre l'economia en el mitjà termini.

Un factor important a tenir en compte és que aquesta tendència no és un fenomen exclusiu de l'economia catalana, sinó que la taxa d'inflació a la zona euro també ha assolit valors molt elevats (7,5% al març). Cal recordar que l'origen de l'actual episodi inflacionari el trobem en les tensions als mercats energètics des de fa ja alguns mesos. A més, l'esclat de la guerra a Ucraïna ha agreujat notablement aquesta situació. Per tant, tot i que la taxa d'inflació al març ha estat superior a l'esperada, el cert és que alguns analistes ja anticipaven taxes de creixement properes als dos dígits. Naturalment, els components que estan contribuint de forma més notable a l'augment dels preus són precisament els més volàtils, és a dir, els productes energètics i els aliments no elaborats. Ara

bé, també cal destacar que en els darrers mesos el percentatge de productes de la cistella de béns que han experimentant taxes d'inflació importants (superiors al 3% o 4%) ja és cada cop més elevat.

En aquest context de fort repunt dels preus, el nostre escenari central apunta cap a una taxa d'inflació mitjana per al 2022 del 7,0%. Aquesta previsió parteix de la base que els augments dels preus encara es mantindran en uns nivells força elevats uns mesos més, i que, a partir de la segona meitat de l'any, la inflació a finals d'any hauria de moderar-se substancialment properes gràcies a la contribució negativa del component energètic.

Tot i que s'ha adoptat aquest escenari per a l'exercici de previsions de l'activitat econòmica, la incertesa entorn a l'evolució dels preus és molt elevada. En aquest sentit, en un escenari més optimista (les mesures del govern mitiguen l'augment dels preus de l'energia) la inflació anual podria quedar propera al 6,0% l'any 2022. En canvi, en un escenari pessimista en el que el conflicte s'allargui més en el temps i les polítiques públiques tinguin un impacte molt moderat en la contenció dels preus, la inflació es podria situar al voltant del 8,0% en mitjana el 2022.

Taula 8. Evolució dels indicadors. Preus

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Índex de preus al consum (índex 2016=100)	107,4	març 22	2,9%	9,5%	3,5%
Índex de preus industrials (índex 2015=100)	123,3	març 22	1,8%	20,7%	20,7%
Inflació subjacent (índex 2016=100)	102,5	març 22	0,7%	3,4%	0,8%

Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any.

S'espera que la inflació se situï en el 7,0% en mitjana anual durant el 2022

L'evolució de la inflació durant els propers mesos dependrà de com evolucioni el conflicte bèl·lic a Ucraïna

Cambra de Comerç
de Barcelona

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
**Departament
de la Presidència**

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

AQR-Lab

Informe trimestral de conjuntura catalana

Abril del 2022

© Cambra de Comerç de Barcelona i Laboratori de Transferència d'Anàlisi Quantitativa Regional (AQR-Lab)

Equip de treball

Universitat de Barcelona:

Jordi Suriñach

Ernest Pons

Cambra de Comerç de Barcelona:

Joan Ramon Rovira

Carme Poveda

Sandra Gutiérrez

Jaume Martí

Data de tancament: 29 d'abril del 2022